

Ελληνικό Λύκειο Αννοβέρου

Gottfried-Keller-Str. 11

30655 Hannover

Tel. & Fax: 0049-511-623249

Πανελλήνιος μαθητικός διαγωνισμός για τους πρόσφυγες

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

«ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

**ΜΙΑ ΠΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ»**

Ανάμεσα σε δύο πατρίδες : μια πιο προσωπική ματιά στο θέμα της μετανάστευσης

Είμαστε μια ομάδα παιδιών που φοιτούν σ'ένα ελληνικό λύκειο της Βόρειας Γερμανίας. Άλλοι γεννηθήκαμε εδώ, παιδιά μεταναστών δηλαδή, άλλοι ήρθαμε εδώ σε μικρή ηλικία και κάποιοι καταφθάσαμε μόλις πέρσι, απόηχος της οικονομικής κρίσης που ξέσπασε στην Ελλάδα.

Όλοι μας έχουμε εμπειρία του τι σημαίνει να είσαι ξένος, διαφορετικός, και συχνά χρειάστηκε να παλέψουμε για να γίνουμε αποδεκτοί. «Τα αλλοδαπά παιδιά στα σχολεία, τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Γερμανία, πέφτουν συχνά θύματα ρατσισμού λόγω της καταγωγής και της διαφορετικής τους εμφάνισης», αναφέρει η Μαρία θυμούμενη τα αρνητικά βιώματα που είχε στο Γερμανικό δημοτικό. «Τα παιδιά με ρωτούσανε επίτηδες πράγματα που δεν μπορούσα να απαντήσω, γιατί δεν ήξερα ακόμα τη γλώσσα, και έτσι είχαν την αφορμή για να γελάνε μαζί μου. Θυμάμαι την μητέρα μου να έρχεται σχεδόν καθημερινά στο σχολείο και να με υπερασπίζεται». «Το ίδιο συμβαίνει και στα σχολεία της Ρωσίας», προσθέτει η Άννα που είχε πριν από καιρό την ευκαιρία να δει τα πράγματα από κοντά, ερμηνεύοντας το φαινόμενο, ως μια προσπάθεια των παιδιών μειώνοντας κάποιους συμμαθητές τους να αισθανθούν τα ίδια ανώτερα.

Τα σχολεία της Γερμανίας έχουν κατά περιοχές υψηλό ποσοστό αλλοδαπών μαθητών, ίσως γιατί, όταν είσαι ξένος, ένας άλλος ξένος καταλαβαίνει ευκολότερα τις αγωνίες σου, και έτσι στην ίδια πόλη μπορεί να δημιουργούνται νησίδες ατόμων που τα συνδέει η κοινή καταγωγή ή ο ξενιτεμός. Τα παιδιά στο γερμανικό σχολείο συχνά είναι χωρισμένα ανάλογα με την καταγωγή τους αναφέρει ο Ζαχαρίας. «Έχω λίγους Γερμανούς φίλους και πολλούς ξένους που με βοήθησαν να μην ξεχάσω την καταγωγή μου και να μάθω καλύτερα την γερμανική γλώσσα, ώστε να συνεννοούμαι μαζί τους», συνεχίζει. Και ο Κώστας στο Γερμανικό σχολείο είχε πολλούς φίλους Ρώσους, Τούρκους και άλλους, που, ακόμα και τώρα, όποτε χρειάζεται, βοηθάει ο ένας τον άλλο. Επιπλέον, επισημαίνει η Καλλιόπη, μέσα στην τάξη οι εκπαιδευτικοί, όταν αναθέτουν μια ομαδική εργασία, δεν φροντίζουν να χωρίζουν τα παιδιά με τέτοιο τρόπο, ώστε οι ομάδες να είναι ανομοιογενείς και τα παιδιά με διαφορετική καταγωγή να έρθουν πιο κοντά σ'αυτά των Γερμανών.

Εμείς που γεννηθήκαμε εδώ έχουμε συχνά ένα πρόβλημα ταυτότητας, εδώ δεν αισθανόμαστε Γερμανοί αλλά Έλληνες και, όταν είμαστε στην Ελλάδα, αντιμετωπιζόμαστε από αρκετούς σαν Γερμανάκια. Αυτό μας μπερδεύει και μας προβληματίζει κυρίως όμως μας θυμώνει, γιατί η εθνικότητα κάθε ατόμου πιστεύουμε

ότι εξαρτάται από την παιδεία και την ανατροφή του, από τη στάση που το ίδιο το παιδί έχει επιλέξει στο θέμα «πατρίδα». Στο δίλημμα άλλωστε αν κάποιος αισθάνεται περισσότερο Γερμανός ή Έλληνας, την καλύτερη απάντηση την δίνει ο Άλκης: «Δεν αισθάνομαι Γερμανός ή Έλληνας, αισθάνομαι άνθρωπος».

Όλοι μας αντιλαμβανόμαστε τη σημασία που παίζει η γνώση της γλώσσας που μιλιέται στη χώρα που κάποιος ζει. Δεν μπορεί να υπάρξει ομαλή ένταξη ενός ατόμου στην τοπική κοινωνία, αν το ίδιο το άτομο δεν είναι σε θέση να εκφράσει με άνεση τις σκέψεις και τα επιχειρήματά του, αν δεν μπορεί να κατανοήσει αυτά που συμβαίνουν στο περιβάλλον στο οποίο ζει. «Μπόρεσα να κάνω φίλους μετά την Τρίτη δημοτικού, όταν πια ήξερα καλά γερμανικά», θυμάται η Μαρία. «Στο σύλλογό μας, όπου μαθαίνουμε παραδοσιακούς χορούς, συμμετέχουν πλέον αρκετοί Γερμανοί που χαίρονται να χορεύουν ελληνικούς χορούς», αναφέρει η Αντωνία ως ένδειξη μιας ευνοϊκής και εποικοδομητικής συνύπαρξης και ανταλλαγής πολιτιστικών στοιχείων που προϋποθέτει βεβαίως την ικανότητα της σωστής επικοινωνίας. Ο Πέτρος, καινούργιος στη Γερμανία, αντιλαμβάνεται άμεσα πόσο άβολα νιώθει ένας μετανάστης στο δρόμο ή πόσο μειονεκτικά, όταν δεν μπορεί να συγγενοηθεί ούτε με τον σπιτονοικοκύρη του.

Απ' αυτή την άποψη σωτήριο αποδείχτηκε το ελληνικό λύκειο για τους συμμαθητές μας εκείνους που σε μεγάλη ήδη ηλικία κατέφθασαν στην πόλη μας, χωρίς να έχουν προηγούμενη γνώση της γερμανικής. «Ανησυχούσα πολύ, αναφέρει η Άννα, όταν μετακομίσαμε στο Αννόβερο, για το πώς θα τα καταφέρω μακριά από τους φίλους μου, χωρίς να μιλάω γερμανικά. Όμως εδώ στο Λύκειο βρήκα αμέσως φίλους και τα πράγματα πήραν το δρόμο τους. Τώρα σκέφτομαι να μάθω σιγά σιγά και τη γλώσσα».

Η ανάγκη για την εκμάθηση της γλώσσας που μιλιέται σε κάθε χώρα παραμένει για κάθε άτομο έντονη, ώστε να μπορέσει να αποβάλει ένα μέρος της ανασφάλειας του και να είναι ικανό να πάρει πρωτοβουλίες, να γίνει ανεξάρτητο και να συμμετέχει σε δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στην ηλικία και τα ενδιαφέροντά του. «Στην παρέα μας για παράδειγμα, αναφέρει η Μαρία, συχνά μιλάμε αυθόρμητα στα Γερμανικά, γεγονός που στεναχωρεί την Άννα που δεν καταλαβαίνει τι λέμε».

Όλοι εμείς, ως παιδιά μεταναστών, θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σας στο ευαίσθητο θέμα του ξενιτεμού, της προσφυγιάς ή της μετανάστευσης. Η Ελλάδα ακόμα και στις μέρες μας χάνει ένα μέρος του έμφυχου δυναμικού της, καθώς πολλοί νέοι αποφασίζουν να ζήσουν και να δουλέψουν σε χώρες του εξωτερικού, ενώ παράλληλα δέχεται αρκετούς ξένους από γειτονικές κυρίως χώρες, που έρχονται σ' αυτήν για την αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής γι' αυτούς και τα παιδιά τους. «Όταν οι γονείς μου πήραν την απόφαση να γυρίσουμε στην Ελλάδα, αναφέρει ο Παναγιώτης, αισθανόμουν άβολα και αποκλεισμένος, γιατί ο ρυθμός και τρόπος ζωής

ήταν πολύ διαφορετικός από αυτόν που είχα συνηθίσει στην Γερμανία. Μετά από λίγο όμως όλα βελτιώθηκαν, οι άνθρωποι και οι καθηγητές μου ήταν πολύ ευγενικοί και έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και ανθρωπιά σε ένα πρόβλημα υγείας που αντιμετώπισα».

Κάθε άτομο που εγκαταλείπει την πατρίδα του νιώθει συχνά πόνο και νοσταλγία γι' αυτήν, η πατρίδα με τους ανθρώπους της αποτελούν το παρελθόν του, στο οποίο η μνήμη και η καρδιά συχνά προστρέχει. Ζει το παρόν του στη χώρα υποδοχής άλλοτε με ανασφάλεια και φόβο και άλλοτε με υπερηφάνεια γι' αυτά που κατόρθωσε, για όσα πέτυχε γι' αυτόν και την οικογένειά του. Κυρίως όμως η ματιά του είναι στο μέλλον: σχεδιάζει, ονειρεύεται και ζει με την ελπίδα να δημιουργήσει μια φυσιολογική ζωή και να ενταχθεί στην κοινωνία στην οποία εργάζεται, για όσο διάστημα παραμένει στη χώρα υποδοχής και φιλοξενίας του. Ο Άλκης αν του δοθεί στο μέλλον η ευκαιρία να ξαναζήσει στην Ελλάδα, θα το κάνει, καθώς τα τέσσερα χρόνια που έζησε στην Ηγουμενίτσα είναι γεμάτα ευχάριστες αναμνήσεις.

Από αυτή την άποψη θα ήταν απαραίτητο η πολιτεία να προσφέρει μαθήματα γλώσσας σε κάθε πρόσφυγα ή μετανάστη, γεγονός που θα συμβάλλει στον περιορισμό ή και την εξάλειψη των διαφορών και εχθροτήτων ανάμεσα στους γηγενείς και τους ξένους, διαφορών που κατεξοχήν δημιουργούνται λόγω της καχυποψίας, της προκατάληψης και της αδυναμίας στην επικοινωνία και στον διάλογο. Από την άλλη, θα επιτρέψει στους ανθρώπους αυτούς να ενσωματωθούν στο κοινωνικό σύνολο και να ζήσουν δημιουργικά και με αξιοπρέπεια στη χώρα που ίσως επιλέξουν για πατρίδα τους.

Αννόβερο. Μάιος 2011